

ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย

Causal Factors for Accounting Management Affecting to Tax Planning of Entreprises in Thailand.

จินฉชัย รัตนา* สุพิน ฉายศิริไพบูลย์*

Jinchaya Ranida* Supin Chaisiripai boon*

หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการเพื่อการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Doctor of Business Administration Program Management Accounting Sripatum University*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเหตุและผลที่จะมีผลกระทบต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในปัจจัยเหตุและผลที่จะมีผลกระทบต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย 3) เพื่อพัฒนารูปแบบจำลองเชิงสาเหตุของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) คือผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2561 ถึง มกราคม 2562 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 300 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ Factor analysis เพื่อจัดกลุ่มตัวชี้วัดและจัดทำ Reliability test มีความสอดคล้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ(percentage) ค่าเฉลี่ย(mean)ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(confirmatory factor analysis)และการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 9.10

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพการปฏิบัติจริงขององค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (X1) 2)ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X2) 3) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X3) 4) ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี (X4) และวัดผลของการวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) จากประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีความเหมาะสมและนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยรูปแบบการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทยเพื่อพัฒนาตัวแบบโมเดลเชิงสาเหตุการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทยได้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 300 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี(X1) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X2) โดย

Received: 2020-07-03: Revised: 2020-08-25: Accepted: 2020-09-06

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการบัญชี (X4) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ที่พิจารณาค่าความสัมพันธ์ว่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ เพื่อดูความสัมพันธ์ของการมีองค์ประกอบรวมก่อนนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปร ที่มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: การจัดการภาษีอากร , การวางแผนภาษีอากร, ปัญหาภาษีอากร.

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study cause and effect factors that affect the tax planning of entrepreneurs in Thailand. 2) To study the elements of cause and effect factors that will affect the tax planning of entrepreneurs in Thailand. 3) To develop a causal model of tax planning for entrepreneurs in Thailand, it is a mixed method between qualitative research and quantitative research. Purposive sampling is carried out in the sample group, entrepreneurs in a listed company on the Stock Exchange of Thailand. Data were collected from October 2018 to January 2019 using 300 questionnaires. The data were analyzed by Factor analysis to classify indicators and establish the reliability test. The consistency was statistically significant. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, confirmatory factor analysis and path analysis with LISREL 9.10 program.

The research results were found that

The results of data analysis based on practical conditions of the components and observable variables of causal factors for account management on tax planning influencing of entrepreneurs in Thailand consisted of 1) accounting information technology factor (X1) 2.) Role of Accounting Executive factor (X2) 3) Corporate Strategy Factor (X3) 4) Account Management Factor (X4) and Measure the effectiveness of tax planning of entrepreneurs. It is suitable and applied as a research framework, management model affecting tax planning of Thai entrepreneurs to develop a causal management model that affects tax planning of Thai entrepreneurs in Thailand

Total number of respondents was 300, and most of them were male, 50 years old or older, divorced, a bachelor's degree or equivalent with 11-15 years of work experience, and they have got an average monthly income of 40,001 - 50,000 baht. There was a high level of opinion on accounting information technology factor (X1) overall. There was a high level of opinion on the role of account executives (X2) overall. The overall level of opinion on account management factors (X4) was high. There was an overall level of opinion on the tax planning factor (Y1) There was a high level of opinion on the tax planning factor (Y1) overall.

Analysis results of observable variables. It is used to study the causal structure relationship in management accounting that affects the tax planning of entrepreneurs in Thailand. It was found that most of the observed variables had a high average level.

The results of the analysis of relationships between observed variables of the causal structure relationship model that determines the correlation that is different from zero or not to determine the relationship of co-component before being analyzed for confirmation elements. By using Pearson's correlation coefficient analysis, it was found that the correlation between all observed variables with a statistically significant difference from zero at 0.05.

The results of the consistency analysis of the causal structure, causal factors in account management models affecting tax planning of entrepreneurs in Thailand with empirical data that is consistent with the empirical data.

Keywords : Tax management, tax planning, taxation issues.

บทนำ

ภาษีอากรเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาล ในการปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจในการดำเนินการตามนโยบายการคลัง เพื่อความเสมอภาคในสังคม การพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สำหรับประเทศไทย กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บรายได้ภาษีอากรได้สูงสุดมากกว่าร้อยละ 60 ของรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บได้ทั้งหมด ดังนั้นกรมสรรพากรจึงมีมาตรการต่างๆ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นมาตรฐานระดับสากล บริการประชาชน และเก็บภาษีทั่วถึง เป็นธรรม ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร โดยมีแนวโน้มของเป้าจัดเก็บภาษีอากรที่กรมสรรพากรได้รับมอบหมายจะเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งกิจการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานด้านบัญชี และเสียภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายของประเทศไทย โดยกิจการจะถือภาษีอากรที่ต้องชำระเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการที่หักกับกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ดังนั้นกิจการจึงพยายามลดค่าใช้จ่ายภาษีเพื่อให้กำไรสุทธิในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ภาษียังเป็นต้นทุนที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ ที่ผู้บริหารต้องพยายามลดต้นทุนนี้ลงเพื่อทำให้บริษัทได้รับกำไรเพิ่มขึ้น ดังนั้น บริษัทที่มีระบบบัญชีถูกต้องและปฏิบัติตามหลักภาษี (Tax Compliance) จะไม่ต้องชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในภายหลัง ประกอบกับบริษัทที่มีการวางแผนภาษีโดยใช้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ทางภาษีเพื่อให้บริษัทเสียภาษีน้อยลง ก็จะส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินธุรกิจลดลงและเกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

การวางแผนภาษีอากร นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรขององค์กรเป็นไปโดยถูกต้องและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากรแล้ว จุดประสงค์หลักอย่างหนึ่งของรายงานทางการเงินคือใช้วัดภาษี โดยการรายงานกำไรจะได้รับอิทธิพลจากความพยายามที่จะจัดการด้านภาษีของบริษัท มีสองปัจจัยที่ทำให้แรงจูงใจด้านภาษีมีผลต่อการจัดทำรายงานทางการเงิน (Ball & Shivakumar, 2003) จากงานวิจัยพบว่าบริษัทที่ทำการตกแต่งกำไรทางบัญชีแล้วไม่จำเป็นเสมอไปที่จะต้องทำการดังกล่าวกับรายงานทางภาษีด้วย (Frank, Lynch, and Rego, 2008) รวมทั้งถูกเพ่งเล็งจากผู้สอบบัญชีภายนอกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายบางประเทศมีการจูงใจด้านภาษีเพื่อการสนับสนุนการลงทุน ซึ่งแรงจูงใจด้านภาษีดังกล่าวจะช่วยลดผลประโยชน์จากการตกแต่งกำไรให้สูงขึ้น และการวางแผนภาษีมีจุดประสงค์ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ เพื่อให้เสียภาษีอากรเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด โดยใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร อย่างไรก็ตามจุดประสงค์ของการวางแผนภาษีเพื่อให้จ่ายภาษีน้อยลง บริษัทอาจใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อกระทำการหลีกเลี่ยงภาษี โดยกำหนดราคาขายระหว่างกันให้ต่ำแก่บริษัทที่มีอัตราภาษีต่ำกว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tsakoumis, et al (2007) พบว่า การปฏิบัติตามหลักภาษีของประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับสาม เรียงจากลำดับสุดท้ายต่อจากประเทศปานามาและประเทศเปรูตามลำดับ อย่างไรก็ตามแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก้ไขกฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีและการรายงานทางการเงิน แต่การแก้ไขดังกล่าวยังไม่สามารถทำให้พฤติกรรมฉ้อฉลของผู้บริหารหมดสิ้นไปได้ เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังถูกตรวจพบการหลีกเลี่ยงภาษี และการทุจริต โดยยักยอกถ่ายเทผลประโยชน์ของบริษัทไปเป็นผลประโยชน์ส่วนบุคคล บริวาร พวกพ้องโดยผู้มีอำนาจควบคุมที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และตกแต่งบัญชี เพื่อกลบเกลื่อนร่องรอยการกระทำความผิด (หทัยกาญจน์ วงศ์เรือง (2558))

จากความสำคัญและปัญหาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการในประเทศไทยสามารถใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการวางแผนภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำเสนอข้อมูลด้านบัญชีให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างน่าเชื่อถือ ลดปัญหาความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากการตรวจสอบและส่งผลเสียหายต่อผู้ประกอบการในประเทศไทย และรวมถึงได้ทราบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของผู้ประกอบการในประเทศไทยและนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความถูกต้องตามตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ทางภาษีที่กำหนดไว้ (Tax Compliance) ของประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินธุรกิจลดลงและเกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน อันเป็นเป้าหมายสำคัญของภาคเอกชนตามวัตถุประสงค์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเหตุและผลที่จะมีผลกระทบต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในปัจจัยเหตุและผลที่จะมีผลกระทบต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย
3. เพื่อพัฒนารูปแบบจำลองเชิงสาเหตุของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชี (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X_2) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X_3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี(X_4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1)

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชี (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2)

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X_2) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2)

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X_3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2)

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี(X_4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2)

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) แบบ Explanatory Research ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำไปสู่การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมต่อการกำหนดกรอบแนวคิดและการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) และทำการยืนยันตัวแบบโครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎีระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากรด้วยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรและองค์ประกอบที่สร้างให้เกิดหรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากรและทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในกรอบแนวคิดที่จะทำการศึกษา ตลอดจนการอ้างอิงและการสร้างเครื่องมือการวิจัย ร่างแบบสอบถามการวิจัย โดยผู้วิจัยทำร่างแบบสอบถามการวิจัยจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่ได้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 10 คน นำผลที่ได้จากการลงพื้นที่ในการสำรวจข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพมาทำการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแบบจำลองเชิงสาเหตุของด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทยและเพื่อเป็นการยืนยันในกรอบแนวคิด และการพัฒนารูปแบบต่าง ๆ สร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากการสังเคราะห์ และการพัฒนาข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องส่วนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความตรง (Validity) ด้วย

การนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้นมา ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวัดค่าความเชื่อมั่น หรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 30 ตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง : ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 300 คนและได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่เหมาะสมโดยพิจารณาจำนวนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้ในการศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาด 10 เท่าขององค์ประกอบทั้งหมด การศึกษาครั้งนี้ได้มีองค์ประกอบจำนวน 21 องค์ประกอบสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 300 ตัวอย่างและทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้หลักการ Appreciate Inquiry (AI) ในการเลือกตัวอย่างที่มีการปฏิบัติที่ดีที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นตามหลักการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคำถามเป็นแบบลักษณะเลือกตอบ โดยมีระดับการวัดข้อมูลเป็นแบบมาตรวัดนามบัญญัติ และมาตรวัดเรียงอันดับ 2) การฝึกอบรม เป็นคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ชนิดประเมินค่า 5 ระดับ 3) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีอากร ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี(X1) 2) ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X2) 3) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X3) 4) ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี (X4) 5) ปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y1) และประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (Y2) เป็นคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ชนิดประเมินค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ : การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยทดสอบประเด็นของเนื้อหาคำถามถึงความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์การศึกษาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยผลการทดสอบค่า IOC พบว่ามีค่าผ่านเกณฑ์การทดสอบความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามเชิงปริมาณไปทำการทดสอบกับกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง โดยมีผลการทดสอบค่า Cronbach's Alpha

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้ใช้สถิติความถี่ และร้อยละ ในการบรรยายลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ในการศึกษา โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทางสถิติมาทำการวิเคราะห์ตรวจสอบค่าสถิติก่อนการวิเคราะห์ SEM และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อตอบสนองสมมติฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยวิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 แบบ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2) แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากร

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

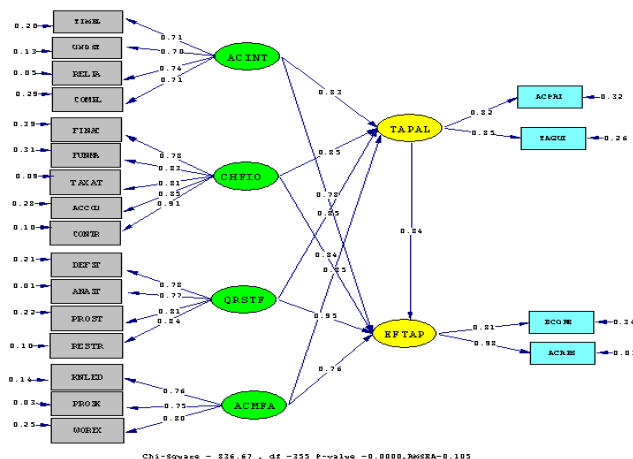
ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อ การวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี(X1) ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X2) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X3) ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี(X4) และวัดผลของการวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) จากประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 190 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.33 มีอายุ 50 ปีขึ้นไปซึ่งมีจำนวน 140 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.67 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าซึ่งมีจำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.67 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี ซึ่งมีจำนวน 108 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.67

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ระหว่างตัวแปรที่สังเกต

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี(X1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$ S.D. = 0.85) 2) ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$ S.D. = 0.89) 3) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$ S.D.= 0.83) 4) ปัจจัยการจัดการบัญชี (X4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$ S.D. = 0.66) 5) ปัจจัยการวางแผนภาษีอากร(Y1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$ S.D. = 0.86) 6) ปัจจัยประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$ S.D. = 0.69)

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย ตามสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
ที่มา : ผู้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์โมเดลครั้งแรก พบว่า ค่าดัชนีความกลมกลืนยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่คำนวณได้ คือ ค่า $\chi^2 = 581.18$, $df = 154$, $p\text{-value} = 0.000$, $CFI = 0.98$, $GFI = 0.87$, $AGFI = 0.82$, $RMSEA = 0.09$ และ $SRMR = 0.06$ ซึ่งค่าสถิติที่สำคัญบางตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับโมเดล (Model Modification) โดยพิจารณาจากคำแนะนำในการปรับพารามิเตอร์ในโมเดลด้วยค่าดัชนีปรับโมเดล (Model Modification Indices: MI) จากนั้นปรับพารามิเตอร์โดยยินยอมให้ผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้นให้ค่าความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ จนกระทั่งค่าดัชนีความกลมกลืนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการปรับแก้โมเดลเพื่อให้มีความสอดคล้องกลมกลืน (Model fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นคือ χ^2 เพิ่มขึ้นจาก 581.18 เป็น 836.67 และค่า RMSEA ก็ลดลงเช่นเดียวกันจาก 0.09 เป็น 0.04 แสดงให้เห็นว่าการปรับแก้โมเดลเพื่อให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยวิธีการดังกล่าวได้ผลค่อนข้างดีและไม่เป็นการแก้ไขแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ ในการวิจัยด้วยเนื่องจากการปรับที่ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวแปรเชิงประจักษ์ ไม่ได้ไปเปลี่ยนทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืนทั้ง 6 ดัชนี ที่ผ่านเกณฑ์การยอมรับคือ ค่าดัชนี $\chi^2 / df = 2.36$, $CFI = 0.91$, $GFI = 0.94$, $AGFI = 0.91$, $RMSEA = 0.04$ และ $SRMR = 0.04$ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างมีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง

พบว่า: 1) เส้นทางอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรพบว่า มี 4 ตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.42 บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (CHFIO) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 1.21 การจัดการบัญชี (ACMFA) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.54 และวางแผนภาษีอากร (TAPAL) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.71 อีกทั้งตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมแปรผกผันกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรมี 1 ตัวแปร คือ กลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ -0.79 2) เส้นทางอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรพบว่า มี 2 ตัวแปร ที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) เท่ากับ 0.26 และวางแผนภาษีอากร (TAPAL) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.71 3) เส้นทางอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากร พบว่า มี 3 ตัวแปร ที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมผ่านวางแผนภาษีอากร (TAPAL) มีค่าเท่ากับ 0.16 การจัดการบัญชี (ACMFA) มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมผ่านวางแผนภาษีอากร (TAPAL) มีค่าเท่ากับ 0.54 อีกทั้งตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมแปรผกผันกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากร มี 1 ตัวแปร คือ กลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมผ่านวางแผนภาษีอากร (TAPAL) มีค่าเท่ากับ -0.79 4) เส้นทางอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรพบว่า มี 3 ตัวแปรที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.22 บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (CHFIO) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 1.70 และการจัดการบัญชี (ACMFA) มีขนาด

อิทธิพล เท่ากับ 0.76 อีกทั้งตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมแปรผกผันกับการวางแผนภาษีอากร TAPAL มี 1 ตัวแปร คือ กลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ -1.11 5) เส้นทางอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากร พบว่า มี 2 ตัวแปรที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.22 และ การจัดการบัญชี (ACMFA) มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.76 6) เส้นทางอิทธิพลทางอ้อมส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรพบว่า มี 1 ตัวแปรที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมผ่านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (CHFIO) มีค่าเท่ากับ 1.70 อีกทั้งตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมแปรผกผันกับการวางแผนภาษีอากร มี 1 ตัวแปร คือ กลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -1.11

การปรับโมเดล

ผู้วิจัยดำเนินการปรับโมเดลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบรวมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ผลที่ได้คือ ลดจำนวนตัวแปรสังเกตได้ โดยสร้างเป็นตัวแปรใหม่ในรูปขององค์ประกอบรวม ที่เป็นการรวมกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ซึ่งตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า 1.ตัวแปร ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1.1) ความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน (Timely) 1.2) ง่ายต่อการเข้าใจ (Understandable) 1.3) ความถูกต้องเชื่อถือได้ (Reliable) 1.4.) ความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) 1.5.) ตรวจสอบความถูกต้องได้ (Verifiable) 2.ตัวแปรปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (CHFIO) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 2.1) ระบบการจัดการข้อมูลทางการเงิน (Financial Accounting) 2.2) การบริหารเงิน (Fund Management) 2.3) จัดการด้านภาษีอากรอย่างชาญฉลาด (Taxation) 2.4) การจัดการและบริหารระบบข้อมูล (Accounting) 2.5) การควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี (Control) 3.ตัวแปรปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 3.1) กลยุทธ์ผู้ปกป้อง (Defender strategic) 3.2) กลยุทธ์แนวการวิเคราะห์ (Analysis strategic) 3.3) กลยุทธ์เชิงรุก (Prospector strategic) 3.4) กลยุทธ์การตอบสนอง (Responsive strategic) 4.ตัวแปรการจัดการบัญชี (Account management factors) (ACMFA) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 4.1) ความรู้ (Knowledge) 4.2) ทักษะความเป็นมืออาชีพ (Professional skills) 4.3) ประสบการณ์ในการทำงาน (working experience) 5.ตัวแปรปัจจัยวางแผนภาษีอากร (Tax Planning factors) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ 5.1) หลักการทางบัญชี (Accounting principles) 5.2) หลักเกณฑ์ทางภาษี (Tax guidelines) 6.ประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากร (EFTAP) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ 6.1) ผลทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic results) 6.2) ผลทางด้านบัญชี (Accounting results)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย โดยมีตัวแปรที่ใช้ในกรอบแนวคิดการวิจัย ทั้งหมดจำนวน 6 มิติ ได้แก่ 1.ตัวแปรปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (ACINT) 2.ตัวแปรปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหาร ด้านบัญชี (CHFIO) 3.ตัวแปรปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (QRSTF) 4.ตัวแปรการจัดการบัญชี (Account management factors) (ACMFA) 5.ตัวแปรปัจจัยวางแผนภาษีอากร (Tax Planning factors) 6.ประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากร (EFTAP) และได้ทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานของการวิจัย 9 สมมติฐานดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 : ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชี (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับการวางแผนภาษีอากรมีค่าเท่ากับ 0.78 แสดงว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนภาษีอากรอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า การบันทึกบัญชีผิดพลาด บางกรณีไม่เป็นตามหลักการบัญชีและหลักการภาษีอากร ประกอบกับขาดนโยบายในการวางแผนภาษีอากร และไม่ได้นำสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรมาใช้ ส่งผลให้บริษัทต้องแบกรับต้นทุนการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีที่สูง ดังนั้น สารสนเทศทางการบัญชีจึงมีความสำคัญทางบัญชีและถือเป็นส่วนหนึ่งของสารสนเทศทางธุรกิจ มีความสำคัญต่อการวางแผนภาษีอากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Goncharov & Zimmermann, (2006) การใช้หลักความไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อมูลสารสนเทศมาตรฐานการบัญชีและหลักการทางภาษี ซึ่งทำให้บริษัทสามารถเพิ่มรายได้ทางบัญชีและลดรายได้ทางภาษีในระยะเวลาบัญชีเดียวกัน

จากสมมติฐานข้อที่ 2 : ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X_2) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชีกับวางแผนภาษีอากร มีค่าเท่ากับ 0.78 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชีนับเป็นผู้มีความสำคัญและมีส่วนสนับสนุนข้อมูลทางบัญชี ในการจัดทำแผนภาษีอากรเป็นอย่างมากเพื่อจะช่วยให้ความเสี่ยงในการดำเนินงานลดน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lanis และ Richardson (2011) ได้ทำการศึกษาบทบาทของคณะกรรมการ มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีของบริษัท พบว่า ในมุมมองของผู้บริหารในฐานะเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้น การวางแผนภาษีเชิงรุก เพื่อให้กำไรทางภาษีลดลง เช่นเดียวกับ Chen et al., (2005) ได้ทำการศึกษาบทบาทของคณะกรรมการ มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีของบริษัท พบว่า ในมุมมองของผู้บริหารในฐานะเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้น การวางแผนภาษีเชิงรุก เพื่อให้กำไรทางภาษีลดลง จะทำให้มีผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น

จากสมมติฐานข้อที่ 3 : ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X_3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ขององค์กรกับการวางแผนภาษีอากรมีค่าเท่ากับ 0.78 แสดงว่ากลยุทธ์ขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนภาษีอากรอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า การขาดกลยุทธ์หรือการวางแผนทางภาษี ถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับงานด้านการบริหารทางระบบการเงินและบัญชี เพราะเนื่องจากปัจจุบันในหลาย ๆ องค์กรที่ต้องมีการทำธุรกรรมทางการเงินและมีผลทางกฎหมาย ย่อมต้องมีภาระหน้าที่ผูกพันตามกฎหมายการชำระภาษีอากรเพื่อเป็นรายได้ให้กับประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์อันชอบธรรมที่ควรได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Oliver, (1991) และ (Scott and Tiessen, 1999b) ได้แย้งว่า ในทางตรงกันข้ามนักบัญชีจะมีความทำงานแบบเดิมมากกว่านักบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่อยู่ในกระบวนการตัดสินใจ ยิ่งงานของนักบัญชีเชื่อมโยงกับงานเชิงวิชาชีพหรือเป็นระบบมากขึ้น นักบัญชีอิสระก็เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านบริหารจัดการครบวงจรกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากสมมติฐานข้อที่ 4 : ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี (X_4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยการวางแผนภาษีอากร (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างการจัดการบัญชีกับการวางแผนภาษีอากรมีค่าเท่ากับ 0.84 แสดงว่าการจัดการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนภาษีอากรอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะภาษีอากรเป็นภาระผูกพันหรือปัญหาทางด้านรายจ่ายที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปกับการดำเนินธุรกิจ การวางแผนภาษีอากรที่จะให้ได้ผลต้องกระทำทันทีที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจ และต้องกระทำ

ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ต้องอาศัยการจัดการบัญชีที่ดีและมีคุณภาพการวางแผนภาษีอากรในระดับนี้อาจจำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย บางกรณีต้องใช้ผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษีอากร จึงจะสามารถวางแผนภาษีอากรที่จะทำให้ได้ประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grant Richardson และ Roman Lanis(2007) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงและภาษีเงินได้ หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีอากร พบว่า ระบบการจัดการบัญชีที่มีคุณภาพ การวางแผนขนาดของบริษัทที่ดี ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุนและสัดส่วนสินทรัพย์มีผลกระทบต่ออัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

จากสมมติฐานข้อที่ 5 : ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชี (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีค่าเท่ากับ 0.78 แสดงว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า การบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายติดตามหนี้สินภาษีและใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อจัดทำงบกำไร ขาดทุน งบกระแสเงินสดและงบดุล เพื่อให้การเสียภาษีอากรโดยถูกต้อง ครบถ้วนและจำนวนน้อยที่สุด ฝ่ายบริหารและฝ่ายบัญชีจะต้องติดตามข้อมูลข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์เพื่อให้การเสียภาษีอากรถูกต้องครบถ้วนและประหยัด ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น จะต้องมีการจัดทำบัญชีและภาษีอากรโดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนสมเหตุผล และได้รับประโยชน์ต่อกิจการสูงสุด กิจการจึงต้องมีการวางแผนภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ Erle, (2008) ในมุมมองของถือหุ้น ข้อมูลทางการเงินเป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการวัดผลการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ในการที่จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายภาษีต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไรและความได้เปรียบในการแข่งขัน จึงทำให้บริษัทพยายามใช้กลยุทธ์การต่างๆเพื่อให้จ่ายภาษีน้อยลง ตั้งแต่การวางแผนภาษีโดยใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย การใช้ช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อเลี่ยงการเสียภาษี จนถึงกรณีหนีภาษี ซึ่งสองวิธีการหลัง จะทำให้รัฐในฐานะเป็นแหล่งเงินได้หรือเป็นถิ่นที่อยู่ของบริษัทสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องความยั่งยืนและมูลค่าเพิ่มในระยะยาว (Long-term Value added) ได้รับความสำคัญมากขึ้น

จากสมมติฐานข้อที่ 6 : ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (X_2) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y_2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี กับประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีค่าเท่ากับ 0.76 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะ บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผนภาษีอากรในอันที่จะควบคุมให้การปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงให้เป็นไปตามมาตรฐานช่วยให้ บริษัทมีงบประมาณและทำงานได้ดีขึ้น การจัดการจะช่วยกำหนดมาตรฐานของปริมาณ เวลา และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน (performance report) ให้ถูกต้องเหมาะสมและทันเวลาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hashimoto, K. (2006) กล่าวว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารการเงิน (The Financial Staff's Responsibilities) จะมีหน้าที่หลักในการบริหารเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่กิจการนั้นหมายถึงการบริหารเพื่อให้เกิดผลกำไรและขยายกิจการให้เกิดความเจริญเติบโตในอนาคตอันจะส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดแก่กิจการ (maximizing value of the firm)

จากสมมติฐานข้อที่ 7 : ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (X3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิผลสัมพัทธ์ระหว่างกลยุทธ์ขององค์กร กับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีค่าเท่ากับ 0.73 แสดงว่ากลยุทธ์ขององค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะกลยุทธ์ขององค์กรที่เข้มแข็งจะส่งผลให้องค์การที่มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ มีความเจริญก้าวหน้า มีผลผลิตสูง โดยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อช่วยบรรเทาภาระภาษี รวมถึงการปลอดจากภาระที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gerdin (2005) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบลักษณะของกลยุทธ์ขององค์กร พบว่า ความคิดเห็นในการนำเอาการออกแบบ ระบบบัญชีบริหารมาใช้ในองค์กรจนถึงความต้องการควบคุมตามสถานการณ์และในระบบบัญชีบริหารที่มีขอบเขตอย่างกว้าง ๆ หน่วยงานที่ไม่สลับซับซ้อนที่มีการพึ่งพาซึ่งกันและกันจะเป็นตัวแทนที่มากในระบบบัญชีบริหารที่ยังไม่ได้มีการพัฒนา สิ่งที่ต้องอธิบายข้อค้นพบนี้ คือ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจะบอกเป็นนัยถึงความหมายระดับเดียวกับการปรับปรุงร่วมกัน

จากสมมติฐานข้อที่ 8 : ปัจจัยด้านการจัดการบัญชี (X4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิผลสัมพัทธ์ระหว่างการจัดการบัญชีกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีค่าเท่ากับ 0.74 แสดงว่า การจัดการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับสูงแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบธุรกิจเพื่อให้สอดคล้องและได้รับประโยชน์สูงสุดในการวางแผนภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องศึกษาการจัดการบัญชีที่ดีและมีคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องศึกษาอัตราภาษีเงินได้ต่าง ๆ ที่จะต้องเสียภาษีอากรให้ชัดเจนแม่นยำเพื่อ การจัดการบัญชีได้อย่างรัดกุม ประหยัด และถูกต้องตามกฎหมาย จะทำให้กิจการสามารถลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นออกไปแล้วยังช่วยในการเพิ่มกำไรสุทธิของกิจการให้สูงขึ้นโดยการอาศัยการจัดการบัญชีที่ดีและมีคุณภาพ

จากสมมติฐานข้อที่ 9 : ปัจจัยการวางแผนภาษีอากร(Y₁) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ (y2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิผลสัมพัทธ์ระหว่างการวางแผนภาษีอากรกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ มีค่าเท่ากับ 0.99 แสดงว่า การวางแผนภาษีอากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับสูงแสดงให้เห็นว่า การวางแผนภาษีอากรที่ดีมีคุณภาพจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ ทำให้การเสียภาษีเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดบัญญัติไว้ เป็นจำนวนน้อยที่สุด โดยไม่ใช้การหลีกเลี่ยงภาษีอากร สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในอดีตและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในทุกกรณี สามารถใช้สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษี อันได้แก่ การได้รับยกเว้น ลดหย่อน รวมทั้งมาตรการทางภาษีอื่นๆ ที่ทางรัฐบาลส่งเสริมอย่างถูกต้อง อีกทั้งสามารถลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น และไม่ได้มาตรฐานเป็นการเตรียมพร้อมต่อการเรียกตรวจสอบภาษีอากรของเจ้าพนักงานประเมินสรรพากรและเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ Minnick and Noga, (2010; Lim, 2011) การวางแผนภาษีมีอิทธิพลในเชิงบวกกับผลการดำเนินงานเพราะภาษี เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกำไร โดยการวางแผนภาษีจะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีลดลง เช่นเดียวกับการลดลงของค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งส่งผลทำให้บริษัทมีกำไรสุทธิและกระแสเงินสดเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์เชิงวิชาการ

1. ได้รับข้อค้นพบในเชิงวิชาการเกี่ยวกับแบบจำลองเชิงสาเหตุของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการ
2. ได้พัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจัดการบัญชีทราบแบบจำลองเชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งต่อการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งต่อการจัดการบัญชีที่ส่งต่อการวางแผนภาษีอากรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการวางแผนภาษีอากรของผู้ประกอบการในประเทศไทย

ประโยชน์เชิงธุรกิจ

1. ผลของงานวิจัยสามารถสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยงและการตัดสินใจลงทุน โดยเลือกลงทุนกับบริษัทที่มีการวางแผนภาษีอากรที่ดี เพราะช่วยลดการบริหารกำไร ผ่านการวางแผนภาษีหรือช่วยลดการวางแผนภาษี
2. ผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถวางแผนด้านด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่ส่งต่อการวางแผนภาษีอากร และสามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาด้านบัญชีเพื่อการจัดการที่มีคุณภาพและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนภาษีอากร
3. ผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถพยากรณ์ผลที่เกิดจากการวางแผนภาษีอากร

ประโยชน์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางแก่ผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรมี การศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำพิพากษาและข้อหาหรือภาษีอากร เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากรเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่เกิดภาระเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาเกี่ยวกับรายจ่ายที่สามารถนำมาใช้ในการคำนวณภาษีได้ รายจ่ายต้องห้าม รายจ่ายที่สามารถนำมาคำนวณภาษีได้เพิ่มขึ้น รวมถึงการใช้สิทธิประโยชน์จากช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี นอกจากนี้ผู้ประกอบการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กร มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากรโดยผ่านการฝึกอบรมและการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อให้การจัดการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากรประสบความสำเร็จ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ของการจัดการบัญชี เพื่อให้สามารถศึกษาเรื่องการวางแผนภาษีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรแทรกอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีอากร เช่น ระดับการสื่อสารขององค์กร เป็นต้น
3. ควรศึกษาตัวแปรตามอื่น เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาให้เกิดการจัดการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อวางแผนภาษีอากรให้ประสบความสำเร็จ
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการบัญชีที่ส่งต่อการวางแผนภาษีอากรกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5. ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียด ครบถ้วน และน่าเชื่อถืออย่างสูงสุด

บรรณานุกรม

- หทัยกาญจน์ วงศ์เรือง. (2558). “ความสามารถของผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา ตำบลบ้านยาง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก.” การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- Ball, R., Robin, A., and Wu, J. (2003) “Incentives versus Standards Properties of Accounting income in four East Asian countries, and implications for acceptance of LAS” **journal of Accounting & Economics**,36(1-3)-pp 235-270
- Chen et al., (2005) **A Study of Glass Ceiling and Strategies for Women’s Career Advancement.** In Dissertation Abstracts International. Available: <http://proquest.umi.com>. [2012, May 19].
- Erle, (2008) Linking QWL and job performance: **implications for organizations.** Performance Improvement, 46(6), 30-35.
- Frank, M.M., Lynch, L. and Rego, S.O. (2008). **Tax Reporting Aggressiveness and Its Relation to Aggressive Financial Reporting.** Retrieved December 25, 2010, from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=647604
- GERDIN, J. 2005. Management accounting system design in manufacturing departments: an empirical investigation using a multiple contingencies approach. **Accounting, Organizations and Society**30, 99-126.
- Lanis, R., Richardson, G. (2011). **The role of attitudes and beliefs in learning to teach.** In J. Sikura (Ed.) Handbook of Research on teacher education. New York: Macmillan.
- Minnick, K. and Noga, T. (2010). **Do corporate governance characteristics influence tax management?** Journal of Corporate Finance, 16, 703-718.
- Oliver Hart (1991) A Cognitive Model of the Antecedents and Consequences of Satisfaction Decisions. **Journal of Marketing Research.** (17): 460-469
- Tsakumis, G. T. (2007). **The influence of culture on accountants’ application of financial reporting rules.** ABACUS Volume43,Issue1 March 2007.